

ΟΜΗΡΙΚΗ ΕΠΟΧΗ [1100-750 ΠΧ]

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ / Α ΓΕΛ ΚΕΡΑΜΕΙΩΝ

ΟΙ ΣΚΟΤΕΙΝΟΙ ΑΙΩΝΕΣ / ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΜΕΣΑΙΩΝΑΣ

1100-750 π.χ.

Τα μυκηναϊκά κέντρα παρακμάζουν

Μεγάλες αναστατώσεις από τις μετακινήσεις των ελληνικών φύλων

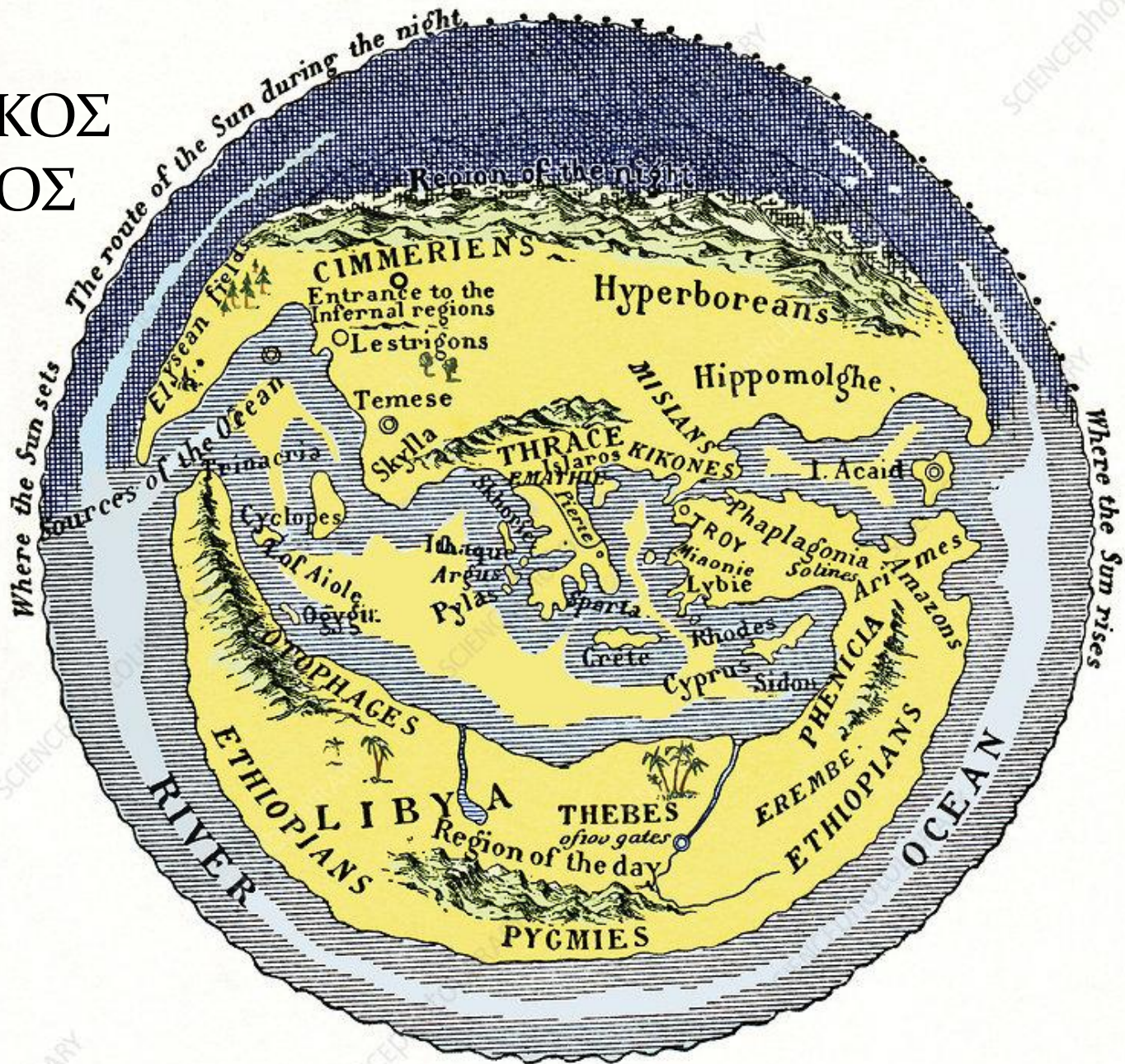

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ περίοδος μέχρι να εγκατασταθούν μόνιμα τα φύλα που μετακινούνται

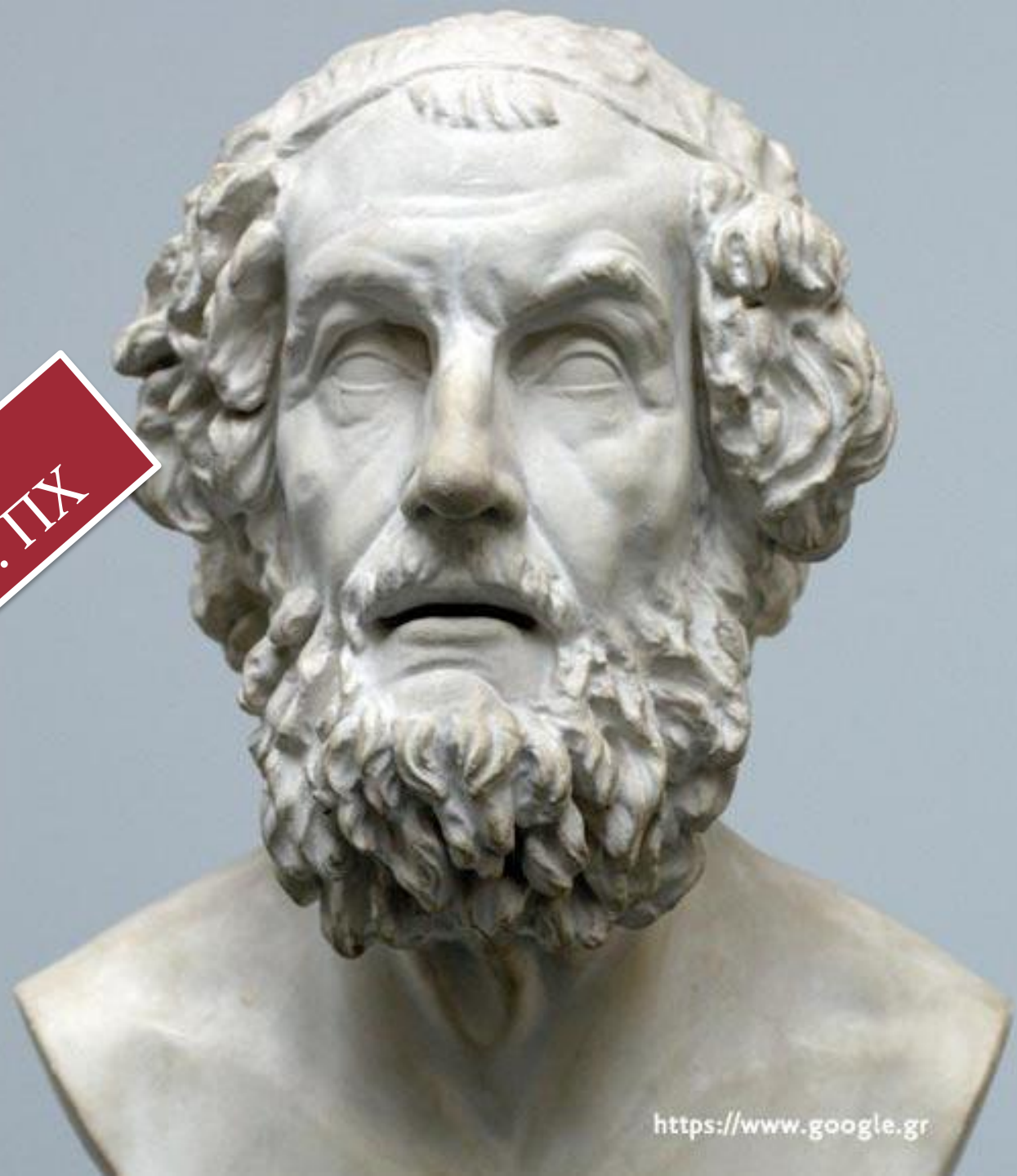
Μετά την οριστική εγκατάσταση,
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ του ελληνικού χώρου

Ο ΟΜΗΡΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

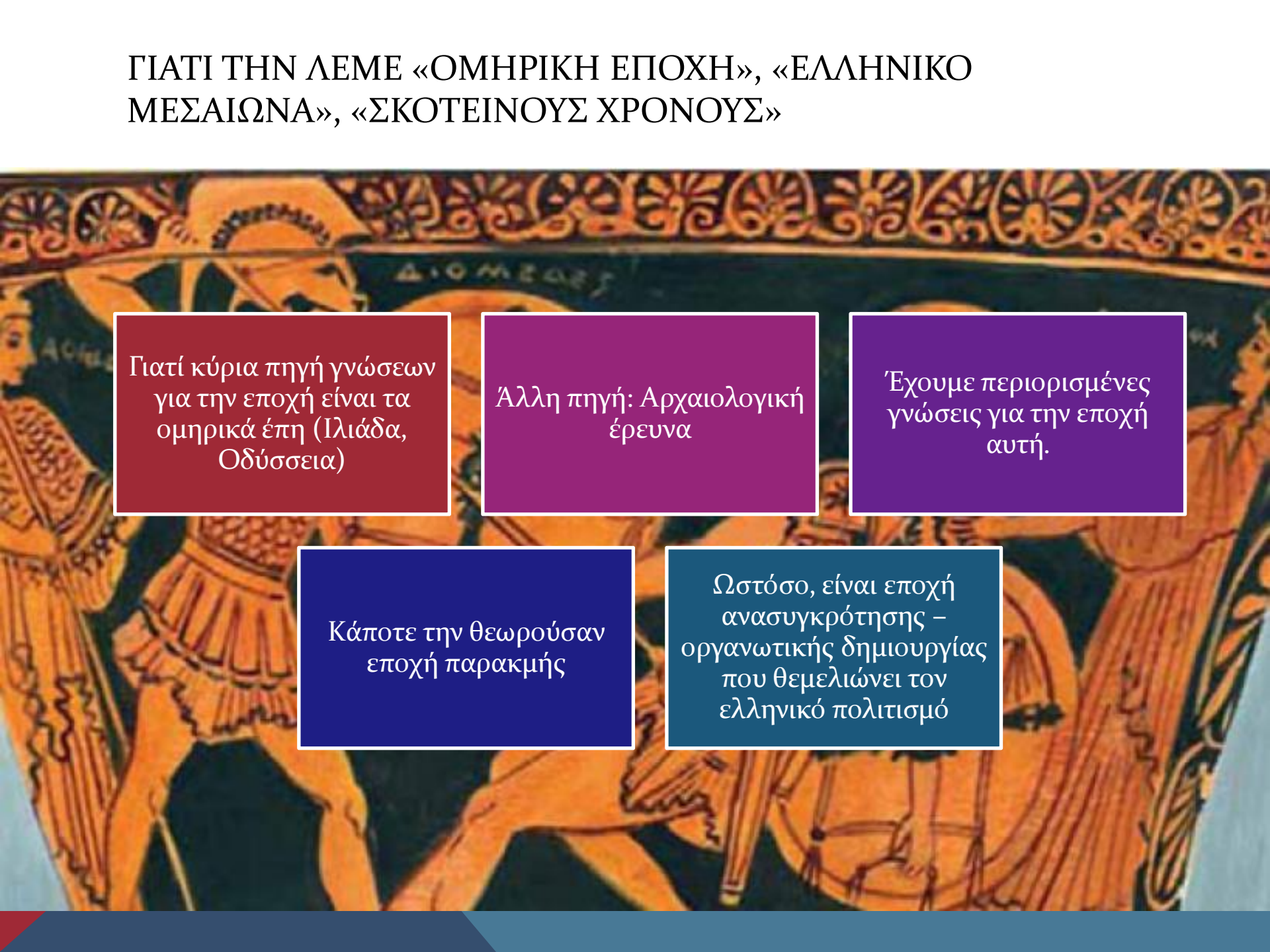

Homeric Cosmogony.

ΟΜΗΡΟΣ
9^{ος} – 8^{ος} ΑΙ. ΠΧ

ΓΙΑΤΙ ΤΗΝ ΛΕΜΕ «ΟΜΗΡΙΚΗ ΕΠΟΧΗ», «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΑΙΩΝΑ», «ΣΚΟΤΕΙΝΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ»

Γιατί κύρια πηγή γνώσεων για την εποχή είναι τα ομηρικά έπη (Ιλιάδα, Οδύσσεια)

Άλλη πηγή: Αρχαιολογική έρευνα

Έχουμε περιορισμένες γνώσεις για την εποχή αυτή.

Κάποτε την θεωρούσαν εποχή παρακμής

Ωστόσο, είναι εποχή ανασυγκρότησης – οργανωτικής δημιουργίας που θεμελιώνει τον ελληνικό πολιτισμό

1100- 900 ΠΧ: ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΦΥΛΩΝ

- **Γύρω στο 1100 (τέλη 12^{ου} αι π.Χ.):**

1. Άραίωση του πληθυσμού
2. Απουσία κοινωνικής και πολιτικής συγκρότησης

Γιατί;

- Υποστηρίζεται ότι η Κάθοδος των Δωριέων έφερε την κατάρρευση του μυκηναϊκού κόσμου+
- Όμως:
 - Αναστάτωση υπάρχει και πριν την κάθοδο των Δωριέων
 - Τα μυκηναϊκά κέντρα είχαν ήδη παρακμάσει (βλ. προηγούμενο μάθημα: παρακμή του εμπορίου – οικονομική και πολιτική κρίση)
 - Οι Δωριείς δεν βρήκαν αντίσταση – επικράτησαν εύκολα, αφού δεν υπήρχε ισχυρός αντίπαλος
- Άρα: δεν έχει βάση η θεωρία ότι οι Δωριείς «διέλυσαν» τον μυκηναϊκό κόσμο

ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ / ΠΡΩΤΟ «ΡΕΥΜΑ»

Θεσσαλοί

- Από: Θεσπρωτία
- Προς: σημερινή Θεσσαλία

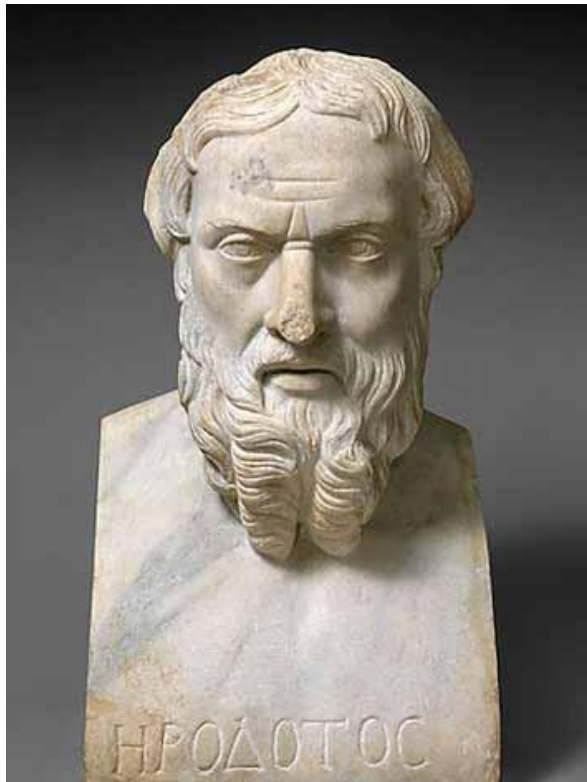
Βοιωτοί

- Από: σημ. Θεσσαλία
- Προς: περιοχ γύρω από τη Θήβα (σημ. Βοιωτία)

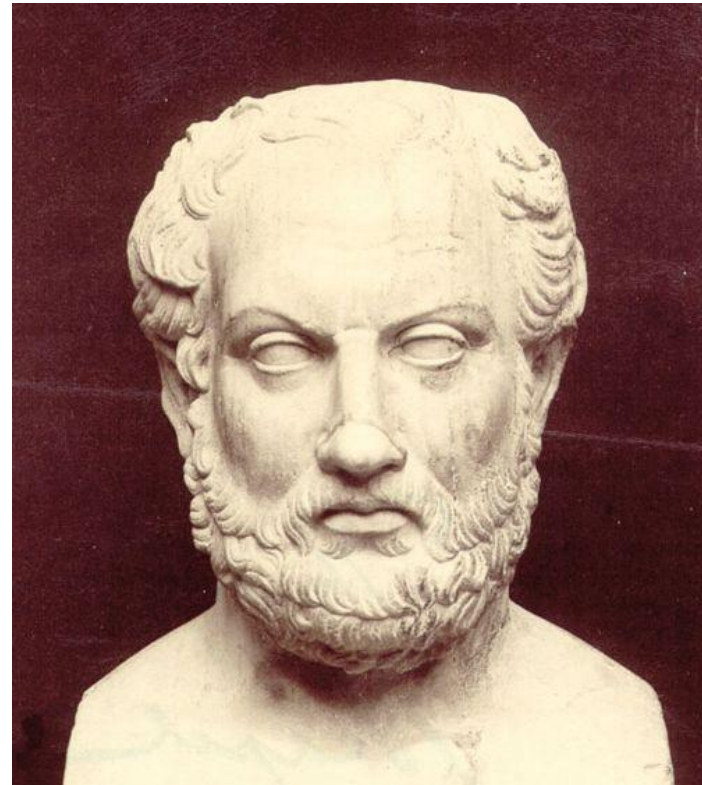

Πηγή μας: οι ιστορικοί του 5^{ου} π.Χ. αιώνα:
Ηρόδοτος και Θουκυδίδης

ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ

ΗΡΟΔΟΤΟΣ
περ. 484 – περ. 425 π.Χ.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ
'περ. 460 – περ. 390 π.Χ.

ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ – ΔΕΥΤΕΡΟ ΡΕΥΜΑ: ΟΙ ΔΩΡΙΕΙΣ

Δωριείς: Το μεγαλύτερο κύμα, που επέφερε ευρύτερες πληθυσμιακές ανακατατάξεις

Πότε; Αρχές 11^{ου} αι. (1100 πΧ).

Από πού; Μπαίνουν από τη Βορειοδυτική Ελλάδα, σταδιακά και κατά κύματα

Πρώτες εγκαταστάσεις: Περιοχή της Πίνδου, Φθιώτιδα, περιοχές νότια του Ολύμπου και της Όσσας

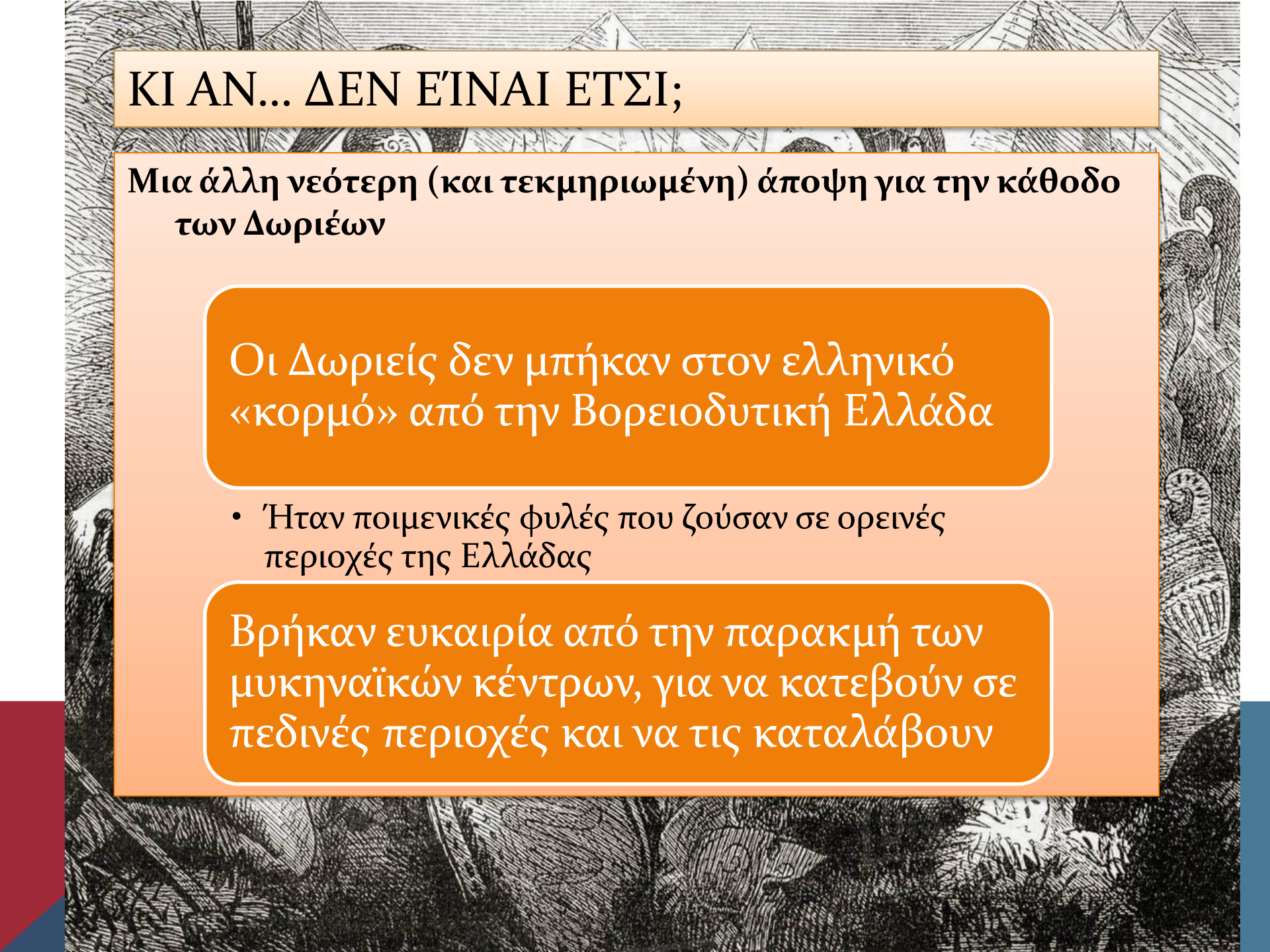
Δεύτερη φάση μετακίνησης: Δωρίδα (φέρει και το όνομά τους)

Τρίτη φάση: Πέρασμα στην Πελοπόννησο: Ένα μεγάλο τμήμα εγκαθίσταται στη Λακωνία

ΓΙΑΤΙ ΠΗΓΑΝ ΣΤΗΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟ;

- Στρατιωτική επιχείρηση: Στόχος η υποταγή των αχαικών – μυκηναϊκών πληθυσμών
- Οι ίδιοι οι Δωριείς το ερμηνεύουν με τον μύθο της επανόδου των Ηρακλειδών
- Θεωρούν ότι είναι απόγονοι του Ηρακλή που επιστρέφουν στην αρχαία τους κοιτίδα

ΚΙ ΑΝ... ΔΕΝ ΕΊΝΑΙ ΕΤΣΙ;

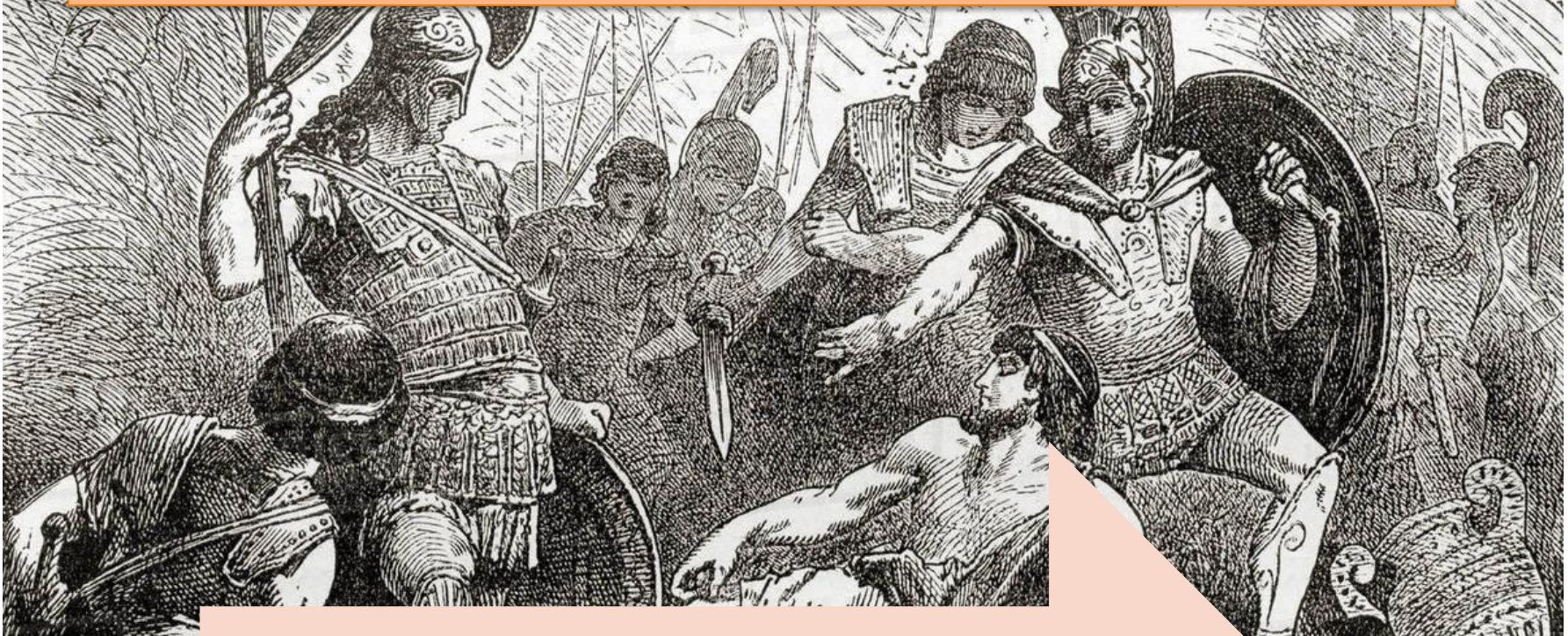
Μια άλλη νεότερη (και τεκμηριωμένη) άποψη για την κάθοδο των Δωριέων

Οι Δωριείς δεν μπόρεσαν στον ελληνικό «κορμό» από την Βορειοδυτική Ελλάδα

- Ήταν ποιμενικές φυλές που ζούσαν σε ορεινές περιοχές της Ελλάδας

Βρήκαν ευκαιρία από την παρακμή των μυκηναϊκών κέντρων, για να κατεβούν σε πεδινές περιοχές και να τις καταλάβουν

ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΘΟΔΟΥ ΤΩΝ ΔΩΡΙΕΩΝ

Δημιουργείται
δημογραφικό πρόβλημα
(συγκέντρωση πληθυσμού)

Επιλύεται με αλυσιδωτές
μετακινήσεις πληθυσμών

ΠΡΩΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΠΟΙΚΙΣΜΟΣ

Ορισμός:

Είναι οι **μεταναστευτικές κινήσεις** των ελληνικών φύλων, από τα μέσα του 11^{ου} αιώνα μέχρι και τον 9^ο αιώνα π.Χ., με γέφυρα τα νησιά του Αιγαίου, που οδήγησαν στην εξάπλωση των ελληνικών φύλων στις δυτικές ακτές της Μικράς Ασίας.

ΑΙΟΛΕΙΣ

ΑΙΟΛΕΙΣ

Μιλούσαν αιολική
διάλεκτο

Από: Θεσσαλία

Προς: ΒΑ Αιγαίο.
Τένεδος, Λέσβος,
παράλια Μ. Ασίας
(ΑΙΟΛΙΣ)

ΙΩΝΕΣ

ΙΩΝΕΣ

Μιλούσαν ιωνική
διάλεκτο

Από: ΒΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟ,
ΑΤΤΙΚΗ, ΕΥΒΟΙΑ

Προς: Σάμο, Χίο, Μ.
Ασία

Μαζί τους
συμπαράσφύρουν:
Δρύοι, Μολοσσούς,
Αρκάδες, Φωκείς,
Μάγνητες

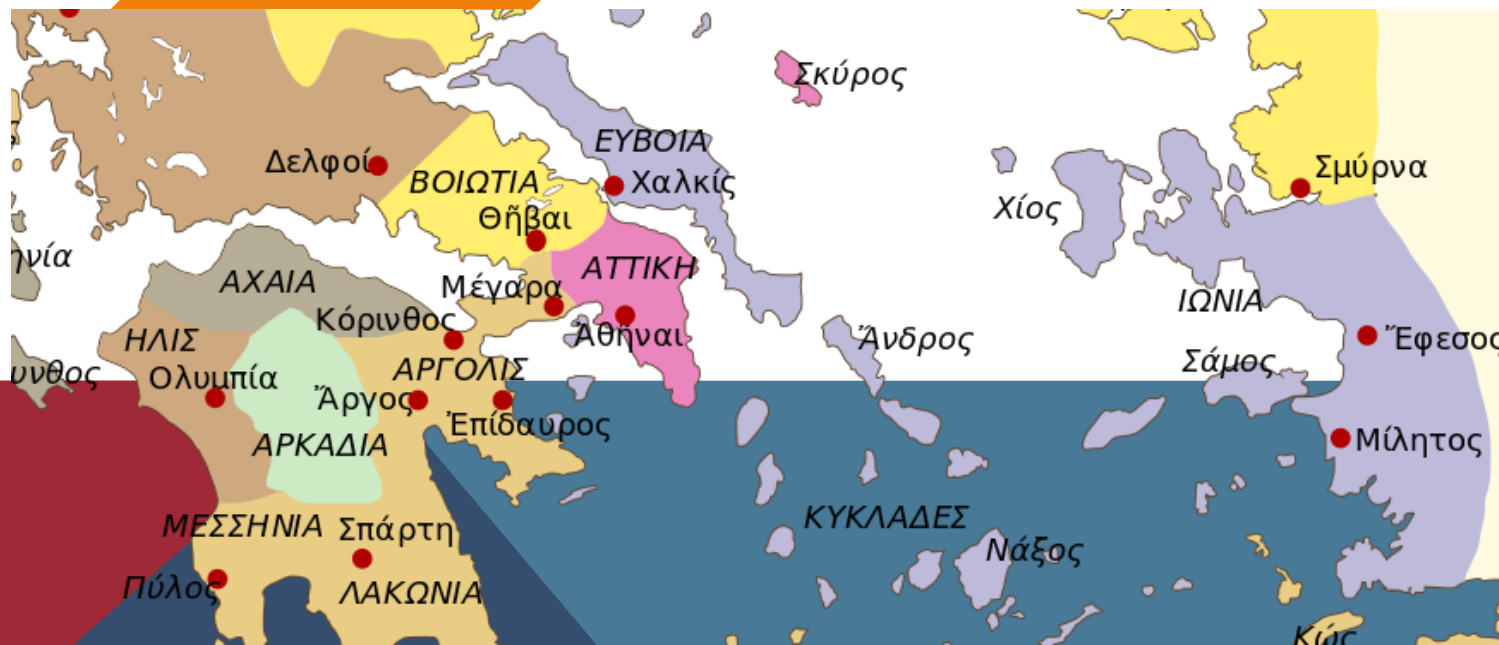
Ιδρύουν δώδεκα νέες
πόλεις

Οι πόλεις συγκροτούν
θρησκευτική Ένωση,
το «Πανιώνιο»

Κέντρο του
«Πανιωνίου» το ιερό
του Ποσειδώνα στη
Μυκάλη

Εξαπλώνονται
σταδιακά εις βάρος
των άλλων φυλών,

Η Δυτική Ακτή Μ.
Ασίας ονομάζεται
ΙΩΝΙΑ

ΔΩΡΙΕΙΣ

ΔΩΡΙΕΙΣ

Δεν
μετακινήθηκαν ως
πρόσφυγες (δηλ.
όχι αναγκαστικά)

Από: Λακωνία,
Επίδαυρο,
Τροιζήνα

Προς: Μήλος,
Θήρα, Κρήτη,
Ρόδος, Κως, ΝΔ
Αντίο Μ. Ασία

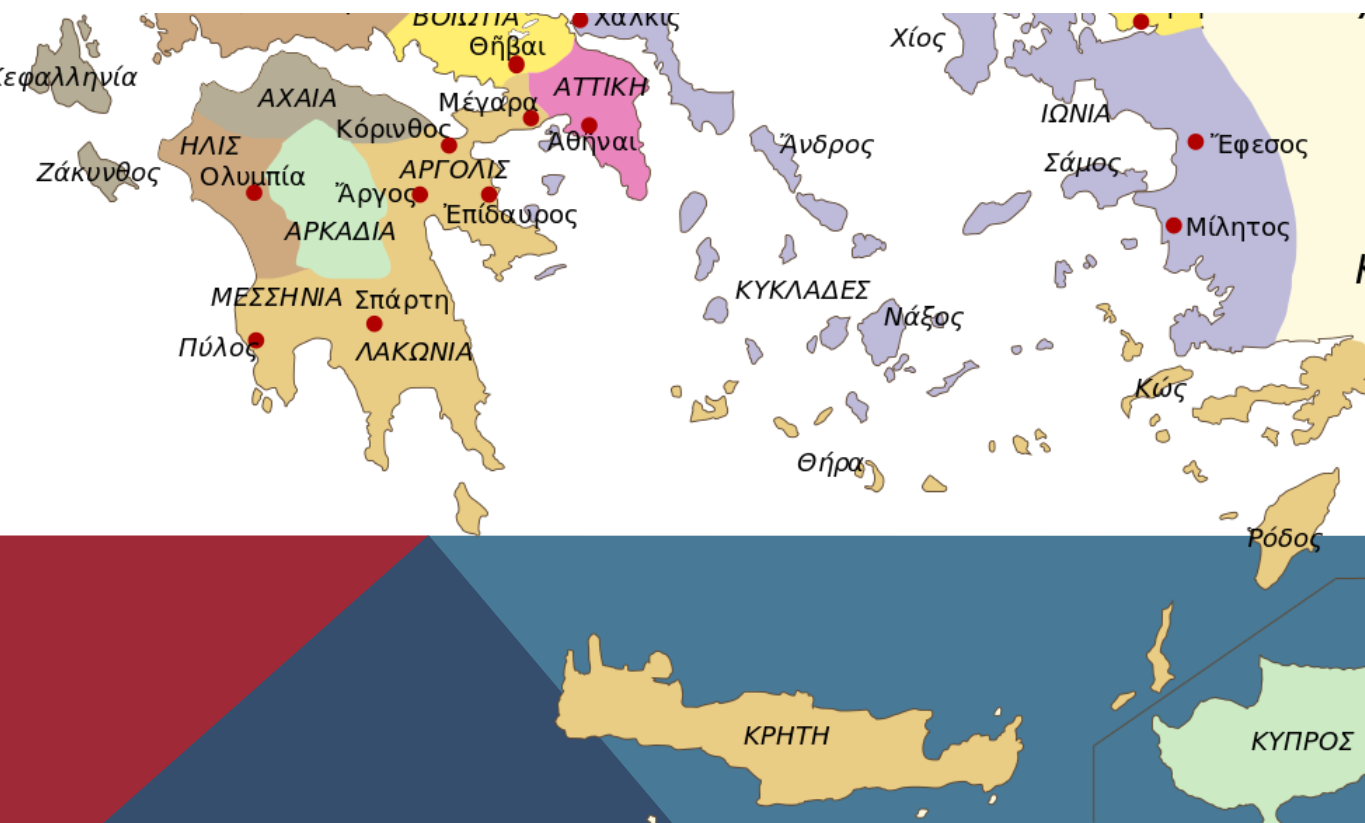
ΔΩΡΙΚΗ ΕΞΑΠΟΛΙΣ:

θρησκευτική ένωση
έξι δωρικών πόλεων

Στα νησιά: Ιαλυσός,
Κάμιρος, Λίνδος
[στη Ρόδο], Κως

Στη Μ. Ασία:
Κνίδος,
Αλικαρνασσός

Κέντρο: το ιερό του
Απόλλωνα, στην
Κνίδα

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΥΛΛΑ...

Εγκαταστάθηκαν
μόνιμα στις νέες
χώρες

Προοδευτικά
επεκτάθηκαν στην
ενδοχώρα

Ανάμιξη μεταξύ τους
/ με τους γηγενείς
πληθυσμούς

